

Tervetuloa huoltajien iltaan!

Hankasalmen lukiolla to 7.11.24

Ohjelmarunko:

- **Lukiolaisten liiton edustajan lyhyt puheenvuoro (etänä)**
- **Millainen on nykylukio?**
  - tutkinnon laajuus ja rakentuminen, opiskelumateriaalien esittelyä sekä opiskelumenetelmistä ja -ympäristöistä, mm. matematiikan ohjelmien ja Abitin esittely
  - oppimisen ja jaksamisen tuesta lyhyesti, esim. tärkeimmät päätelmät lukiolaisbarometrin oppimiseen ja hyvinvointiin liittyvistä vastauksista, tukiopetus, opiskelijahuollon tuki, vertaistuki (mm. tutorit ja suunnistusryhmä), Pääpoinitti-hankkeen tekeillä olevat materiaalit
- + **Mitä nykylukio vaatii opiskelijalta?**
  - sitoutuminen, vastuunotto (itseohjautuvuus)
  - suunnitelmallisuus ja tavoitteellisuus
  - Työnteko
  - Priorisointi
  - motivaatio
- + **Miten Hankasalmen kunta/ lukio onnistuu lukio-opetuksen järjestämisessä?**
  - opiskelijoiden Viihdytkö – opitko -kyselyn tulosten esittely
  - Huoltajille Padlet-seinän kautta mahdollisuus antaa palautetta ja keskustelu palautteesta

Poissaolot ja niiden seuranta lukiossa

+ <https://hankasalmi.fi/kasvatus-ja-koulutus/lukio/lukio-opiskelu/opinto-opas-24-25/>

Erityisopetus lukiossa

- + Lukiolain muutoksen myötä erityisopetus tulee osaksi lukion opiskelijoiden arkea joten opiskelijoille on tarjottava erityisopettajan palveluita opintoihin liittyen. Erityisopetus on opiskelijoiden subjektiivinen oikeus.
- + Erityisopettaja toimii oppilaiden tukena opiskeluun ja oppimiseen liittyvissä kysymyksissä. Yhteistyö erityisopettajan kanssa ei edellytä diagnosoitua oppimisvaikeutta. Tuki perustuu yksilön tarpeisiin, jotka selvitetään kartoittamalla opiskeluvalmiuksia muun muassa lukitestein, haastatteluin ja opettajien havaintojen perusteella. Erityisopetus on lukiossa siis kaikkien opiskelijoiden saatavilla oleva palvelu silloin, kun opinnot eivät suju halutulla tavalla.
- + Tyypillisimmät tuen tarpeen syyt lukiossa ovat; kehittymättömät opiskelutaidot, kypsymättömyys lukio-opintojen vaatimaan itsenäiseen työskentelyyn ja vastuuseen, motivaatio-ongelmat, oppimisvaikeudet (lukivaikeus ja keskittymisvaikeudet jne.). Erikseen on huomiota kiinnitettävä yleiseen vireystilaan, eli väsymys voi olla myös keskeinen syy siihen, että opinnot eivät etene toivotusti. Erityisopettajan työhön kuuluu jaksamisen tukemista, ohjausta ja opiskelutaitojen opetusta.

Testaus ja lausunnot

Syksyllä kaikki ensimmäisen vuoden opiskelijat tekevät Niilo Mäki -instituutin nuorille ja aikuisille suunnatun Digilukiseulan. Ne, opiskelijat, jotka tarvitsevat lisätuesta saavat kutsun erityisopettajan **yksilötestaukseen**. Testien ja haastattelujen perusteella selvitetään lukivaikeuden aste ja tuen tarve.

Erytistä tukea tarvitsevan opiskelijan opetus- ja koetilanteet järjestetään niin, että hänen yksilölliset tarpeensa huomioidaan kaikkien aineiden opetuksessa ja eri oppimisympäristöissä. Opiskelijalle, jolla on mm. lukivaikeus, laaditaan Wilmaan oppimissuunnitelma, johon kirjataan, miten hänen tukitoimensa koulussa järjestetään.

Yleisimmät tukimuodot Hankasalmen lukiossa

- + Ennakoiva tukiopetus/tukiopetus
- + Lisäaika tehtävissä/kokeissa
- + Erillinen tila kokeissa/opetustuokioissa
- + Tietty istumapaikka luokkatilassa/opetusjärjestelyt
- + Räätelöity lukujärjestys (opintojen hajauttaminen/erityiset opetusjärjestelyt)
- + Opon/erityisopettajan tuki/konsultaatio
- + OHR-tuki

Pedagoginen tuki

- + Lukion ensimmäisellä luokalla pidetään yhdessä opinto-ohjaajan kanssa opiskelutekniikkaan ja ajanhallintaan keskittyviä kokonaisuuksia Opi oppimaan- kurssilla, joissa tarkoitus on kehittää opiskelutekniikkaa lukio-opintojen vaatimalle tasolle ja lisätä oppilaan käsitystä itsestään opiskelijana. Yleisesti käsitellään opiskelunvalmiuksiin liittyviä aihekokonaisuuksia (esim. lukustrategia, kirjoittaminen, motivaatio ja ajankäyttö, jännittäminen esiintymistilanteissa, tehokas opiskelu eri oppiaineissa sekä oppimisen hidasteiden ja vaikeuksien tiedostaminen).
- + Erityisopettaja konsultoi aineenopettajia tilanteissa, joissa erityisopetuksellinen näkökulma tai tieto oppimisvaikeuksista on tarpeen.

Erityisjärjestelyt YO-kirjoituksissa

- + <https://www.ylioppilastutkinto.fi/fi/tutkinnon-toimeenpano/erityisjarjestelyt>
- + Ennen kuin kokelas ryhtyy hakemaan lautakunnalta erityisjärjestelyjä ja hankkimaan tarvittavia liitteitä, hänen on syytä keskustella tarvittavista erityisjärjestelyistä sekä niiden toteuttamisesta lukion rehtorin kanssa. Jos kokelaalla on sairaus tai vamma, vaikea elämäntilanne tai lukemisen ja kirjoittamisen erityisvaikeus, kokelas voi hakea myös pelkästään koesuoritusta heikentävän syyn huomioimista arvostelussa. Huomioimista arvostelussa haetaan samalla lomakkeella kuin erityisjärjestelyitä.
- + Lausunnot lähetetään keskitetysti lukijolta Ylioppilastutkintolautakuntaan annettujen aikarajojen puitteissa, opiskelija itse ei lähetä niitä.
- + Mihin mennessä YTL:lle on toimitettava erityisjärjestelyjä koskevat hakemukset?
- + Syksyn YO-kirjoitukset: 30. huhtikuuta
- + Kevään YO-kirjoitukset: 30. marraskuuta

Lukiolaisbarometrin tuloksia:

Yleistä:

- + Lukiolaisbarometri on suomalaisissa oppilaitoksissa toisen asteen yleissivistäviä opintoja suorittaville suunnattu toistuva tutkimus.
- + Tiedonkeruu toteutetaan kolmannen kerran vuodenvaihteessa 2023–2024. Tietoa on kerätty myös vuosina 2022 ja 2019.
- + Lukiolaisbarometrin avulla kerätään lukiolaisten kokemuksia ja mielipiteitä opinnoista ja arjesta.
- + Tietoja käytetään tutkimukseen, yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen sekä päätöksenteon tukena.
- + Tutkimuksen toteuttaa Opiskelun ja koulutuksen tutkimussäätiö Otus yhdessä Suomen Lukiolaisten Liiton (SLL) kanssa.
- + Tutkimusta rahoittaa opetus- ja kulttuuriministeriö (OKM).
- + Hankkeen vastaavana tutkijana toimii Tina Lauronen.

Lukiolaisbarometrin toteutus

- + Tutkimukseen kutsuttiin kaikki syksyllä 2023 Suomessa lukiokoulutusta järjestävät oppilaitokset.
- + Tutkimusluvut pyydettiin mukaan ilmoittautuneilta oppilaitoksilta tai koulutuksen järjestäjiltä.
- + Tutkimuksen kohderyhmää olivat kaikki tiedonkeruun aikaan toisen asteen yleissivistäviä opintoja Suomessa suorittavat opiskelijat.
- + Kohderyhmään kuuluivat nuorille suunnattua lukiokoulutusta suorittavien lisäksi aikuis- ja etälukiolaiset sekä yhdistelmätytöntutkintoasuorittavat opiskelijat.
- + Tiedonkeruu toteutettiin sähköisenä lomakekyselyinä. Hankasalmen lukiosta kyselyyn osallistui viime lukuvuoden 1.vuosiluokka

Lukiolaisbarometrin aiheet

Vastaajien kokemuksia ja mielipiteitä tiedustellaan seuraavista aihepiireistä:

- Lukioon hakeutuminen
- Nykyiset opinnot
- Opiskeluympäristö
- Opetus ja ohjaus
- Opiskelutaidot
- Opintojen eteneminen
- Ajatukset tulevaisuudesta
- Hyvinvointi
- Toimeentulo
- Asuminen
- Vapaa-aika
- Epäasiallinen kohtelu
- Arvot ja asenteet

Onko sinua kiusattu lukiossa?

Vastaus kaikilta: 100 % EI

Mitä muutoksia tullaan tekemään opiskelijoiden ja opettajien palautteesta?

-lukiossamme siirrytään 1.8.25 alkaen tarjoamaan oppiaineiden valinnaisia/syventäviä opintojaksoja vuorovuosin

Perustelut: vähentää opintojaksojen päällekkäisyyttä ja opiskelijoiden ja opettajien kuormitusta

Tämä työ on jo suunnittelussa yhdessä lukiossa opettavien opettajien kanssa.

Lukiolaki uudistuu ja muuttuu:

- + <https://lukio.fi/lukiolakiin-muutoksia-mita-tarkoittaa-lukiolaiselle/>
- + https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/OPTU%20Lukiokoulutusta%20koskevat%20keskeiset%20ehdotukset%202.5.2024_0.pdf

Aikatauluja:

Esityksen käsittely sivistysvaliokunnassa käynnistyy näillä näkymin viikolla 45 ja se edennee ripeästi, jotta valiokunta saa mietintönsä valmiiksi ja lakipaketti käsitellään tavanomaiseen tapaan täysistunnossa joulukuussa.

Lakipakettiin kuuluvat neljä lakia on suunniteltu tulemaan voimaan eri aikoina: Laki ylioppilastutkintolain muuttamisesta on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2025 ja laki lukiolain muuttamisesta osin 1.1.2025 ja osin 1.8.2025. Laki oppivelvollisuuslain muuttamisesta taas on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.8.2025 sekä laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta 1.1.2026.

Aikatauluja (jatkuu):

Mikäli lait hyväksytään eduskunnassa hallituksen esittämällä tavalla, oppimisen tukea ja erityisopetusta koskevat muutokset tulisivat voimaan 1.8.2025. Muilta osin lukiolain muutokset tulisivat voimaan vuoden 2025 alusta. Tämä tulee aiheuttamaan myös muutoksen oppimisen tukea ja erityisopetusta koskevaan kohtaan opetussuunnitelman perusteissa ja paikallisessa opetussuunnitelmassa. Opetushallitus pyrkii saamaan luonnoksen LOPS-perusteiden muutoksesta lausuntokierrokselle jo loppuvuoden 2024 aikana. Koulutuksen järjestäjän tulee hyväksyä muutokset opetussuunnitelmaansa viimeistään 31.7.2025.

Taito- ja taideaineiden ylioppilaskokeet järjestettäisiin ensimmäisen kerran syksyllä 2029. Vastaavasti englanninkielisen ylioppilastutkinnon kokeet järjestettäisiin ensimmäisen kerran syksyllä 2028. Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämät luvat englanninkielisen lukiokoulutuksen järjestämiseen olisivat haettavissa keväällä 2025, jolloin järjestämisluvut voitaisiin myöntää syksyllä 2025 ja englanninkielinen koulutus voisi käynnistyä syksyllä 2026. Opetushallitus on luvannut kääntää opetussuunnitelman perusteet englanniksi vielä tämän syksyn aikana, jotta englanninkielisen lukiokoulutuksen järjestämisluvan hakijat voivat valmistella omia opetussuunnitelmiaan.

Aikatauluja (jatkuu):

Rahoituslain muutosta sovellettaisiin ensimmäisen kerran päätettäessä lukiokoulutuksen vuoden 2026 yksikköhinnoista. Siirtymäaikana eli vuosien 2026–2027 yksikköhintoihin käytettäisiin portaittain sekä nykyistä että esitettyä rahoituksen laskentaa, jolloin esitetty laskentatapa vaikuttaisi täysimääräisesti vasta vuoden 2028 yksikköhintoihin.

**Miten Hankasalmen kunta/ lukio onnistuu lukio-
opetuksen järjestämisessä?**

**kyselyn täyttäminen pienryhmissä:
palautetta ja kehittämissideoita**

keskustelua palautteista ja kehittämissideoista

Linkki kyselyyn jaettu huoltajille Wilma-viestillä 7.11.24